

Αιτιολογική Έκθεση στο σχέδιο νόμου
«Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις: α) των Οδηγιών 2014/107/ΕΕ και (ΕΕ) 2015/2060, β) των Οδηγιών 2014/86/ΕΕ και 2015/121/ΕΕ, γ) της Οδηγίας 2013/61/ΕΕ και άλλες διατάξεις»

Μέρος Πρώτο (Άρθρα 1 – 7)

«Ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο των Οδηγιών 2014/107/ΕΕ και (ΕΕ) 2015/2060»

Κεφάλαιο Α' (Άρθρα 1 – 4)

Α. 1. Γενικό Μέρος Α' Κεφαλαίου

1) Με τα άρθρα 1 έως και 4 του Κεφαλαίου Α' εναρμονίζεται η ελληνική νομοθεσία με τις διατάξεις της υπ' αριθ. 2014/107/ΕΕ Οδηγίας του Συμβουλίου της 9ης Δεκεμβρίου 2014 (ΕΕ L 359 της 16.12.2014) για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ (ΕΕ L 64 της 11.3.2011) όσον αφορά την υποχρεωτική αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών στον φορολογικό τομέα, η οποία έχει ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' του Μέρους πρώτου του ν.4170/2013 (ΦΕΚ Α' 163).

2) Τα τελευταία έτη, τόσο σε ενωσιακό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, το πρόβλημα της διασυνοριακής φορολογικής απάτης και φοροδιαφυγής έχει ενταθεί σημαντικά, αναδεικνύοντας την επίλυσή του ως μείζονα προτεραιότητα, καθώς τα αδήλωτα ή μη φορολογηθέντα εισοδήματα μειώνουν σημαντικά τα εθνικά φορολογικά έσοδα. Αποτελεί, συνεπώς, επείγουσα ανάγκη η αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη είσπραξη φόρων, για την οποία το πλέον σημαντικό εργαλείο είναι η αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών. Για το σκοπό αυτό στο σχέδιο δράσης για την ενίσχυση της καταπολέμησης της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής που περιλαμβάνεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 6ης Δεκεμβρίου 2012 υπογραμμίζεται η ανάγκη για δυναμική προώθηση του εργαλείου της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών ως μελλοντικό ευρωπαϊκό και διεθνές πρότυπο για τη διαφάνεια και την ανταλλαγή πληροφοριών σε φορολογικά θέματα.

3) Το εργαλείο της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών κρίθηκε ως σημαίνον μέσο στην προσπάθεια καταπολέμησης της διασυνοριακής φορολογικής απάτης και φοροδιαφυγής, και μάλιστα σε διεθνές επίπεδο (Ομάδες G20 και G8). Ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) έλαβε εντολή από την Ομάδα G20 (Αργεντινή, Αυστραλία, Βραζιλία, Καναδάς, Κίνα, Γαλλία, Γερμανία, Ινδία, Ινδονησία, Ιταλία, Ιαπωνία, Νότιος Κορέα, Μεξικό, Ρωσία, Σαουδική Αραβία, Νότιος Αφρική, Τουρκία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και Ευρωπαϊκή Ένωση) να διαμορφώσει ένα ενιαίο παγκόσμιο πρότυπο για την αυτόματη ανταλλαγή

φορολογικών πληροφοριών, αφού προηγήθηκαν διαπραγματεύσεις μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και αρκετών άλλων χωρών συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τη σύναψη διμερών συμφωνιών αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών, ώστε να τύχει εφαρμογής ο Νόμος περί Φορολογικής Συμμόρφωσης Λογαριασμών της Αλλοδαπής (γνωστός ως «FATCA») των ΗΠΑ.

4) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 22ας Μαΐου 2013 επιδιώκοντας την καταπολέμηση της φορολογικής απάτης, της φοροδιαφυγής και του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού ζήτησε την επέκταση της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών σε ενωσιακό και σε παγκόσμιο επίπεδο, ενώ ταυτόχρονα χαιρέτισε τις προσπάθειες που καταβάλλονται στον εν λόγω τομέα σε επίπεδο G20, G8 και ΟΟΣΑ.

5) Τον Φεβρουάριο του 2014, ο ΟΟΣΑ κοινοποίησε τα κύρια στοιχεία του παγκόσμιου προτύπου για την αυτόματη ανταλλαγή χρηματοοικονομικών πληροφοριών σε φορολογικά θέματα, δηλαδή την Πρότυπη συμφωνία Αρμοδίων Αρχών και το Κοινό Πρότυπο Αναφοράς, τα οποία στην συνέχεια εγκρίθηκαν από τους Υπουργούς Οικονομικών και τους Διοικητές Κεντρικών Τραπεζών της ομάδας κρατών G20. Εν συνεχεία, τον Ιούλιο του 2014, ο ΟΟΣΑ κοινοποίησε το πλήρες παγκόσμιο πρότυπο, αφού συμπεριέλαβε και τα εναπομένοντα στοιχεία του, δηλαδή τα Σχόλια επί της Πρότυπης συμφωνίας Αρμοδίων Αρχών και επί του Κοινού Προτύπου Αναφοράς καθώς και τις Λεπτομέρειες Πληροφοριακών Συστημάτων για την εφαρμογή του παγκόσμιου προτύπου. Η συνολική δέσμη μέτρων για το παγκόσμιο πρότυπο εγκρίθηκε στο σύνολό της από τους Υπουργούς Οικονομικών και τους Διοικητές των Κεντρικών Τραπεζών της Ομάδας G20 τον Σεπτέμβριο του 2014.

6) Με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και συγκεκριμένα με τις διατάξεις του Πρώτου Μέρους του ν. 4170/2013 (ΦΕΚ Α' 163), με τις οποίες ενσωματώθηκε η Οδηγία 2011/16/ΕΕ του Συμβουλίου ήδη ορίζεται η υποχρεωτική αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών για ορισμένες μόνο κατηγορίες εισοδήματος και κεφαλαίου, κυρίως μη χρηματοοικονομικής φύσεως, εισάγοντας σταδιακή προσέγγιση για την ενίσχυση της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών μέσω της προσδευτικής (και όχι της άμεσης και ολοκληρωμένης) επέκτασής της σε νέες κατηγορίες εισοδήματος και κεφαλαίου και της άρσης της προϋπόθεσης της «διαθεσιμότητας» των πληροφοριών. Η προϋπόθεση της διαθεσιμότητας διαφάνηκε ότι πρέπει να τροποποιηθεί, καθώς είναι προφανές ότι τα υφιστάμενα ενωσιακά και διεθνή μέσα διοικητικής συνεργασίας στον φορολογικό τομέα έχουν καταστεί λιγότερο αποτελεσματικά στην καταπολέμηση της διασυνοριακής απάτης και φοροδιαφυγής, δεδομένου του πλαισίου των επενδυτικών ευκαιριών στο εξωτερικό σε ευρύτατο φάσμα χρηματοοικονομικών προϊόντων.

7) Επομένως, η επίσπευση της επέκτασης της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών (που ήδη προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 5 της οδηγίας 2011/16/ΕΕ) στους φορολογικούς κατοίκους άλλων κρατών μελών τονίστηκε ότι αποτελεί αδήριτη αναγκαιότητα, σύμφωνα και με το αίτημα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, καθώς με μια τέτοια ενωσιακή πρωτοβουλία θα διασφαλιστεί μια συνεκτική, συνετή και ολοκληρωμένη προσέγγιση ανά την Ένωση αναφορικά με την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών εντός της εσωτερικής αγοράς, με επιδιωκόμενο αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους τόσο για τις φορολογικές διοικήσεις όσο και για τους οικονομικούς φορείς.

8) Επίσης, αφενός μεν το γεγονός ότι τα κράτη μέλη έχουν συνάψει ή πρόκειται να συνάψουν συμφωνίες με τις ΗΠΑ σχετικά με την FATCA σημαίνει ότι αυτά προσβλέπουν ή θα προσβλέψουν σε ευρύτερη συνεργασία - κατά την έννοια του άρθρου 19 της οδηγίας 2011/16/ΕΕ- (και το οποίο έχει ενσωματωθεί με το άρθρο 19 του ν.4170/2013) και με άλλα κράτη μέλη. Αφετέρου δε, η σύναψη παράλληλων και μη συντονισμένων συμφωνιών από κράτη μέλη, όπως προβλέπεται δυνάμει του ίδιου ως άνω άρθρου, είναι δυνατόν να οδηγήσει σε επιζήμιες στρεβλώσεις για την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Συνεπώς, κρίνεται απαραίτητη η θέσπιση μιας ενωσιακής νομοθετικής πράξης, ώστε η εκτεταμένη αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών να βρίσκει νομικό έρεισμα σε αυτήν, απαλλάσσοντας τα κράτη μέλη από την υποχρέωση διαρκούς επίκλησης του παραπάνω άρθρου της οδηγίας προκειμένου να συνάπτονται διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες για το ίδιο θέμα.

9) Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω είναι καθοριστικό, επιπλέον, να διασφαλιστεί η ευθυγράμμιση του διευρυμένου πεδίου εφαρμογής της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις διεθνείς εξελίξεις, με σκοπό να ελαχιστοποιηθούν το κόστος και το διοικητικό βάρος για τις φορολογικές διοικήσεις και τους οικονομικούς φορείς. Κατά συνέπεια, πρέπει τα κράτη μέλη να απαιτούν από τα χρηματοπιστωτικά τους ιδρύματα την εφαρμογή της υποβολής στοιχείων και των κανόνων δέουσας επιμέλειας, οι οποίοι συνάδουν πλήρως με τους κανόνες που καθορίζονται στο Κοινό Πρότυπο Αναφοράς (Common Reporting Standard - CRS) του ΟΟΣΑ. Επιπλέον, πρέπει το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 8 της οδηγίας 2011/16/ΕΕ να επεκταθεί ώστε να συμπεριλαμβάνει τις ίδιες πληροφορίες που καλύπτουν η Πρότυπη Συμφωνία Αρμοδίων Αρχών και το Κοινό Πρότυπο Αναφοράς του ΟΟΣΑ. Με βάση τα παραπάνω αναμένεται και από τη χώρα μας όπως και από τα άλλα κράτη μέλη να διαθέτει ένα μόνο ενιαίο κατάλογο εγχωρίως ορισθέντων μη δηλούντων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και εξαιρούμενων λογαριασμών, τον οποίον θα χρησιμοποιεί τόσο κατά την εφαρμογή της οδηγίας που ενσωματώνεται με τις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου όσο και για την εκτέλεση λοιπών συμφωνιών προς εφαρμογή του παγκόσμιου προτύπου.

10) Οι κατηγορίες των δηλούντων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και των δηλωτέων λογαριασμών που καλύπτονται από την οδηγία που ενσωματώνεται με το παρόν σχέδιο νόμου, είναι διαμορφωμένες, ώστε να περιορίζεται η δυνατότητα των φορολογουμένων να αποφεύγουν τη δήλωση μεταφέροντας περιουσιακά στοιχεία σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή επενδύοντας σε χρηματοοικονομικά προϊόντα που δεν καλύπτονται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, όπως ενσωματώνεται με τις διατάξεις του παρόντος. Εντούτοις, ορισμένα ιδρύματα και λογαριασμοί, δεδομένου ότι παρουσιάζουν χαμηλό κίνδυνο χρησιμοποίησής τους προς αποφυγή φορολόγησης, θα πρέπει ευλόγως να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής, χωρίς να περιλαμβάνονται κατώτατα όρια, καθώς αυτά μπορούν εύκολα να παρακαμφθούν μέσω της διάσπασης λογαριασμών σε διαφορετικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Για το λόγο αυτό οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες που πρέπει να υποβάλλονται και να ανταλλάσσονται δεν θα πρέπει να αφορούν μόνο κάθε σχετικό εισόδημα (τόκοι, μερίσματα, και παρόμοια είδη εισοδήματος) αλλά και τα υπόλοιπα λογαριασμών καθώς και τα έσοδα από πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση καταστάσεων κατά τις οποίες οι φορολογούμενοι επιδιώκουν την απόκρυψη κεφαλαίου που αποτελεί εισόδημα ή περιουσιακών στοιχείων των οποίων η φορολόγηση έχει αποφευχθεί. Στο πλαίσιο αυτών των δεδομένων, είναι σαφές, ότι τηρείται πλήρως η αρχή της αναλογικότητας (προσφορότητα ή καταλληλότητα, αναγκαιότητα και αναλογικότητα *stricto sensu* ή υπό στενή έννοια) σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση στην επεξεργασία των πληροφοριών, προκειμένου οι φορολογικές διοικήσεις των κρατών μελών να είναι σε θέση να ταυτοποιούν ορθά και αδιαμφισβήτητα τους ενδιαφερόμενους φορολογούμενους, να εφαρμόζουν και να επιβάλλουν τη φορολογική τους νομοθεσία σε διασυννοριακές υποθέσεις, να αξιολογούν την πιθανότητα διάπραξης φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής και να μην απαιτούνται περαιτέρω έρευνες.

11) Τα Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα θα μπορούσαν να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους ως προς την ενημέρωση κάθε Δηλωτέου Προσώπου ακολουθώντας τις λεπτομερείς ρυθμίσεις επικοινωνίας, συμπεριλαμβανόμενης της συχνότητάς της, που προβλέπονται από τις εσωτερικές διαδικασίες σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία των κρατών μελών. Στο πλαίσιο εφαρμογής των ρυθμίσεων της οδηγίας που εισάγονται με τις προτεινόμενες διατάξεις, τα Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα καθώς και τα αποστέλλοντα και τα λαμβάνοντα κράτη μέλη που ορίζονται ως «υπεύθυνοι επεξεργασίας» (για την εφαρμογή του νόμου σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων) υποχρεούνται να διατηρούν τις πληροφορίες μόνο για το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την εκπλήρωση των σκοπών της. Για το λόγο αυτό και δεδομένων των διαφορών στις εθνικές νομοθεσίες των κρατών μελών, ορίζεται ότι τη μέγιστη περίοδο διατήρησής τους από τους παραπάνω υπεύθυνους επεξεργασίας, πρέπει να

καθορίζεται σε συνάρτηση με τους κανόνες παραγραφής, όπως αυτοί ορίζονται στην εθνική φορολογική νομοθεσία.

12) Κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, οι αρμόδιες ελληνικές φορολογικές αρχές όπως και οι αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών πρέπει να χρησιμοποιούν τα Σχόλια επί της Πρότυπης Συμφωνίας Αρμοδίων Αρχών και επί του Κοινού Προτύπου Αναφοράς του ΟΟΣΑ ως πηγή παραδειγμάτων ή ερμηνείας και προκειμένου να διασφαλίζεται η συνέπεια της εφαρμογής στα κράτη μέλη, λαμβάνοντας υπόψη και τις μελλοντικές εξελίξεις στον τομέα αυτό σε επίπεδο ΟΟΣΑ.

13) Ο όρος ότι η αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών μπορεί να υπόκειται στη διαθεσιμότητα των ζητούμενων πληροφοριών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 8 παρ. 1 της οδηγίας 2011/16/ΕΕ (άρθρο 9 παρ. 3 ν.4170/2013), δεν πρέπει να ισχύει για τα νέα στοιχεία σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας που ενσωματώνεται με το παρόν σχέδιο νόμου και τροποποιεί την οδηγία 2011/16/ΕΕ. Επιπλέον, η αναθεώρηση του όρου της «διαθεσιμότητας», που θα πραγματοποιηθεί το 2017, πρέπει να επεκταθεί και στις πέντε κατηγορίες που αναφέρονται στο άρθρο 8 παρ.1 της οδηγίας 2011/16/ΕΕ, ώστε να μπορεί να εξεταστεί η περίπτωση ανταλλαγής πληροφοριών από όλα τα κράτη μέλη σε όλες αυτές τις κατηγορίες.

14) Η οδηγία που ενσωματώνεται με τις διατάξεις του σχεδίου νόμου σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως στο Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Δέον να σημειωθεί ότι στο προοίμιο της οδηγίας που ενσωματώνεται με τις διατάξεις του παρόντος γίνεται μνεία στη δυνατότητα της Ένωσης να θεσπίσει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζει το άρθρο 5 της Συνθήκης για τη Ευρωπαϊκή Ένωση, προκειμένου να επιτευχθεί αποδοτική διοικητική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών κατά τρόπο συμβατό με τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, εξασφαλίζοντας σε ενωσιακό επίπεδο την απαιτούμενη ομοιογένεια και αποτελεσματικότητα, τηρώντας και την αρχή της αναλογικότητας. Τέλος, εξαιτίας των υφιστάμενων διαρθρωτικών διαφορών, επιτρέπεται σε ένα κράτος μέλος την Αυστρία να ξεκινήσει για πρώτη φορά την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών δυνάμει της παρούσας οδηγίας έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2018 αντί της 30ης Σεπτεμβρίου 2017.

A.2. Ειδικότερα επί των άρθρων 1 έως και 4

Επί του άρθρου 1

Με το άρθρο 1 ορίζεται ο σκοπός του Κεφαλαίου Α' του παρόντος νόμου, ήτοι η ενσωμάτωση στην εσωτερική νομοθεσία των διατάξεων της Οδηγίας

2014/107/ΕΕ του Συμβουλίου της 9ης Δεκεμβρίου 2014 (ΕΕ L 359 της 16.12.2014) για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ όσον αφορά την υποχρεωτική αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών στον φορολογικό τομέα (ΕΕ L 64 της 11.3.2011), η οποία έχει ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία με τις διατάξεις των Κεφαλαίων Α΄ έως Ζ΄ του Μέρους Πρώτου του ν. 4170/2013 (Α΄ 163).

Επί του άρθρου 2

Με την **παρ. 1** του άρθρου 2 γίνεται εισαγωγή και του όρου «αποστέλλουσα αρχή» καθώς στην αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών δεν πρόκειται για «αιτούσα αρχή» όπως στα άλλα είδη ανταλλαγής πληροφοριών (κατόπιν αιτήσεως και αυθόρμητη).

Με την **παρ. 2** του άρθρου 2 αναδιατυπώνεται ο ορισμός της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών (περίπτωση 9 του άρθρου 4 του ν. 4170/2013), ο οποίος αρχικώς αφορούσε την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών της παρ. 1 του άρθρου 8 της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ, ήτοι τις πληροφορίες των ακόλουθων κατηγοριών εισοδήματος και κεφαλαίου: εισόδημα από απασχόληση, αμοιβές διευθυντών, συντάξεις, προϊόντα ασφάλειας ζωής που δεν καλύπτονται από άλλη ενωσιακή νομοθεσία, ακίνητη περιουσία και εισόδημα από ακίνητη περιουσία. Για το σκοπό της εφαρμογής των άρθρων 9 παρ. 1 περ. β), 21 παρ. 2 και 4 και 24 παρ. 2 και 3 του Μέρους Πρώτου του ν.4170/2013 (όπως τροποποιείται με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ του παρόντος νόμου), η νέα διατύπωση της εν λόγω παραγράφου παραπέμπει στους ειδικούς ορισμούς του Παραρτήματος 1 της Οδηγίας 2014/107/ΕΕ (Τμήμα VIII), οι οποίοι λόγω του ειδικού χαρακτήρα τους δεν κρίθηκε σκόπιμο να περιληφθούν στο κύριο σώμα του ενωσιακού κειμένου.

Με την **παρ. 3** του άρθρου 2 ορίζονται τα τμήματα διασύνδεσης α) και β) με βάση τις διατάξεις του π.δ. 111/2014 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών» (Α΄ 178). Επίσης, ορίζεται ειδικά για την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών ως «τμήμα διασύνδεσης», σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5 του ν.4170/2013, το Τμήμα Στ΄ της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων σύμφωνα με τις αρμοδιότητές του (ΦΕΚ Β΄ 358). Η εν λόγω υπηρεσία που διαθέτει τις κατάλληλες υποδομές και τεχνογνωσία θα ενεργεί ως αποστέλλουσα και λαμβάνουσα αρχή για την αυτόματη ανταλλαγή των αντίστοιχων στοιχείων που περιέχονται στην Ελλάδα δια της αυτόματης ανταλλαγής χρηματοοικονομικών πληροφοριών από την αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους και αφορούν Δηλωτέους Λογαριασμούς που τηρούνται σε αυτό το άλλο κράτος μέλος από Έλληνες φορολογικούς κατοίκους. Εφόσον ενεργεί ως «τμήμα διασύνδεσης» θεωρείται, επίσης, ως αρμόδια αρχή κατ' ανάθεση σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 4 σε συνδυασμό με την παρ.8 του άρθρου 5 του ίδιου νόμου. Επίσης, παρέχεται εξουσιοδότηση στον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων

για να ορίζει τμήμα ή τμήματα διασύνδεσης ανάλογα με τις αρμοδιότητες που κατανέμονται εσωτερικά στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων.

Με την παρ. 4 του ίδιου άρθρου, εισάγεται νέα περίπτωση β) στην παρ. 1 του άρθρου 9 (η οποία αναριθμείται σε παρ.1 περίπτωση α), με την οποία επεκτείνεται το πεδίο της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών στον τομέα των χρηματοοικονομικών πληροφοριών, ώστε να υπάρξει ευθυγράμμιση του παράγωγου δικαιίου της ΕΕ με τα προβλεπόμενα στο Παγκόσμιο Πρότυπο του ΟΟΣΑ το οποίο τίθεται σε ισχύ από 1^{ης} Ιανουαρίου 2016 (για τις χώρες που αναμένεται να προβούν σε αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών το έτος 2017) ή από 1^{ης} Ιανουαρίου 2017 (για τις χώρες που αναμένεται να προβούν σε αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών το έτος 2018) και υλοποιείται μέσω πολυμερούς Συμφωνίας Αρμόδιων Αρχών. Η Ελλάδα έχει προσχωρήσει στην αναφερόμενη πολυμερή Συμφωνία (Οκτώβριος 2014) και έχει δεσμευθεί για έγκαιρη εφαρμογή του Παγκόσμιο Προτύπου του ΟΟΣΑ (από 1^{ης} Ιανουαρίου 2016). Ειδικότερα, με τις διατάξεις της νέας παραγράφου 1 περίπτωση β), προβλέπεται η ανταλλαγή πληροφοριών (στοιχεία ταυτοποίησης του Δηλωτέου Προσώπου, τον αριθμό Δηλωτέου Λογαριασμού, στοιχεία ταυτοποίησης του Δηλούντος Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, το υπόλοιπο ή την αξία λογαριασμού) σχετικών με Λογαριασμούς Θεματοφυλακής, Καταθετικούς Λογαριασμούς, Ασφαλιστήρια Συμβόλαια με Αξία Εξαγοράς ή Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Προσόδων, καθώς και συνολικά ακαθάριστα ποσά τόκων, μερισμάτων, λοιπών εισοδημάτων που προέκυψαν σε σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία που τηρούνται στο Δηλωτέο Λογαριασμό και συνολικά συνολικά ακαθάριστα έσοδα από την πώληση ή εξαγορά χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που καταβλήθηκαν ή πιστώθηκαν στο Δηλωτέο Λογαριασμό κατά το έτος αναφοράς.

Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 ορίζεται ότι σε περίπτωση που η σχετική ανταλλαγή πληροφοριών για Δηλωτέο Λογαριασμό εμπίπτει και στα δύο πρώτο εδάφια της παρούσας παραγράφου και στο στοιχείο γ) της περίπτωσης α) της παραγράφου 1 ή κάθε άλλης ενωσιακής νομικής πράξης, (συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας 2003/48/ΕΚ, που έχει ενσωματωθεί στην εθνική έννομη τάξη με τις διατάξεις του ν.3312/2005 και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσες κανονιστικές αποφάσεις), σχετικά με τα προϊόντα ασφάλειας ζωής που δεν καλύπτονται από άλλες νομικές πράξεις της ΕΕ για την ανταλλαγή πληροφοριών και άλλα παρόμοια μέτρα, ισχύει και εφαρμόζεται η αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην παρούσα παράγραφο. Η χρησιμότητα αυτής της διάταξης προκύπτει από την ανάγκη αποφυγής διπλής υποβολής των πληροφοριών αυτών δυνάμει των δύο διαφορετικών παραγράφων του άρθρου 9 του παρόντος νόμου. Για το λόγο αυτό η Οδηγία 2014/107/ΕΕ θεσπίζει την υπεροχή της προβλεπόμενης σε αυτήν αυτόματη ανταλλαγή χρηματοοικονομικών πληροφοριών έναντι των διατάξεων της οδηγίας 2003/48/ΕΚ του Συμβουλίου της 3^{ης} Ιουνίου 2003 για τη φορολόγηση των υπό

μορφή τόκων εισοδημάτων από αποταμιεύσεις (ΕΕ L της 26.6.2003), η οποία ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με το Κεφάλαιο Δεύτερο του ν. 3312/2005 (Α' 35), ώστε να αποφευχθεί η υποβολή παρόμοιων πληροφοριών κατ' εφαρμογή διαφορετικών νομικών εργαλείων και επομένως, η αύξηση του διοικητικού βάρους σε φορολογικές διοικήσεις και σε Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα. Το ζήτημα αυτό θεραπεύεται, πλέον, με τις διατάξεις της Οδηγίας 2015/2060/ΕΕ του Συμβουλίου της 10ης Νοεμβρίου 2015 (ΕΕ L 301 της 18.11.2015), οι οποίες καταργούν την Οδηγία 2003/48/ΕΚ από 1.1.2016, από το χρόνο δηλαδή έναρξης ισχύος της Οδηγίας 2014/107/ΕΕ, για το σύνολο των κρατών μελών πλην της Αυστρίας, για την οποία λαμβάνεται υπόψη η μεταβατική περίοδος ενός έτους δυνάμει της παρ. 3 του άρθρου 1 της Οδηγίας 2015/2060/ΕΕ. Οι διατάξεις της εν λόγω Οδηγίας ενσωματώνονται στο εθνικό δίκαιο με το Κεφάλαιο Δεύτερο του παρόντος νόμου.

Με την παρ. 5 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου τροποποιείται η παράγραφος 2 του άρθρου 9 του ν. 4170/2013, με την προσθήκη της περίπτωσης β), ώστε να προσδιοριστεί ο χρόνος διενέργειας της προβλεπόμενης στη νέα παρ. 1 περ. β) του άρθρου 9 αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών. Σε αντιδιαστολή με τα ισχύοντα στην αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών των κατηγοριών της παρ. 1 περ. α) του άρθρου 9 του ν. 4170/2013, επί των οποίων δεν επέρχεται μεταβολή, οι πληροφορίες που αφορούν τις κατηγορίες της παρ.1 περ. β) του άρθρου 9 κοινοποιούνται ετησίως, εντός εννέα (9) μηνών από το τέλος του ημερολογιακού έτους που αφορούν αυτές οι πληροφορίες, δηλαδή οι πληροφορίες του φορολογικού έτους 2016 κοινοποιούνται μέχρι 30.9.2017.

Με την παρ. 6 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται η παρ. 4 του άρθρου 9 του ν.4170/2013. Στη νέα παρ. 4 δεν προβλέπεται πλέον η δυνατότητα της αρμόδιας ελληνικής αρχής να δηλώσει ότι δεν επιθυμεί να λαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις προβλεπόμενες στην παρ. 1 του ίδιου άρθρου κατηγορίες εισοδήματος και κεφαλαίου, που δεν υπερβαίνουν ένα οριακό ποσό. Η δυνατότητα αυτή αξιολογήθηκε ως μη αναγκαία, καθώς δεν αξιοποιήθηκε από την πλειονότητα των κρατών μελών της ΕΕ.

Με την παρ. 7 του άρθρου 2 του παρόντος, εισάγεται η υποχρέωση της αρμόδιας ελληνικής αρχής να κοινοποιήσει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εντός ορισμένης προθεσμίας (31.7.2015), κατάλογο οντοτήτων και λογαριασμών που πρέπει να λογισθούν για τους σκοπούς της Οδηγίας 2014/107/ΕΕ ως Μη Δηλώνοντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα και Εξαιρούμενοι Λογαριασμοί, αντιστοίχως, καθώς και η υποχρέωση επικαιροποίησής τους, εάν αυτό κρίνεται απαραίτητο. Οι κατάλογοι όλων των κρατών μελών δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ. Οι σχετικοί συγκεντρωτικοί κατάλογοι έχουν ήδη δημοσιευθεί στο αριθμ. C 381 της 31.10.2015 Φύλλο της Επίσημης Εφημερίδας της ΕΕ. Από ελληνικής πλευράς έχει ήδη κοινοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή η συμπερίληψη των ομαδικών συνταξιοδοτικών προγραμμάτων του

ν.4172/2013 στον κατάλογο των Εξαιρούμενων Λογαριασμών, κατόπιν διαβούλευσης με τους αρμόδιους για την εφαρμογή της Οδηγίας 2014/107/ΕΕ φορείς του χρηματοπιστωτικού κλάδου, δηλαδή την Τράπεζα της Ελλάδος, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, την Ελληνική Ένωση Τραπεζών, την Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδας, την Ελληνική Ένωση Διαχειριστών Συλλογικών Επενδύσεων και Περιουσίας, την Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών, τον Σύνδεσμο Μελών Χρηματιστηρίου Αθηνών και τον Όμιλο Χρηματιστηρίου Αθηνών. Για την έκδοση και την επικαιροποίηση όλων των παραπάνω καταλόγων παρέχονται κατάλληλες εξουσιοδοτήσεις στον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

Η υπαγωγή αυτών των προϊόντων στον κατάλογο Εξαιρούμενων Λογαριασμών συμφωνεί με τα κριτήρια που ορίζει το στοιχείο ζ' της παρ. 17 της ενότητας Γ του τμήματος VIII του παραρτήματος Ι του παρόντος νόμου, όπως αυτά ερμηνεύονται και υπό το φως των σχολίων του Κοινού Προτύπου Αναφοράς του ΟΟΣΑ (Common Reporting Standard) Ειδικότερα, το 1^ο κριτήριο της ύπαρξης χαμηλού ρίσκου για την τέλεση της φοροδιαφυγής ικανοποιείται, καθώς:

α) τα προϊόντα αυτά υπόκεινται σε ρύθμιση,

β) τυγχάνουν ευνοϊκής φορολογικής μεταχείρισης,

γ) πληροφορίες σχετικά με τα προϊόντα αυτά υποβάλλονται ήδη στο Υπουργείο Οικονομικών δυνάμει του άρθρ. 2 της ΥΑ 1033/2014 (Β' 276),

δ) τα προϊόντα αυτά παρέχουν συγκεκριμένες υπηρεσίες σε συγκεκριμένες κατηγορίες πελατών, για το σκοπό της αύξησης της πρόσβασης σε αυτές τις υπηρεσίες για λόγους οικονομικής ενσωμάτωσης και

ε) η πρόσβαση σε αυτά τα προϊόντα συνδέεται με την ύπαρξη σχέσης εργασίας και επομένως, με φορολογητέο εισόδημα που αποκτάται στην Ελλάδα.

Το 2^ο κριτήριο της ύπαρξης ουσιωδώς παρεμφερών χαρακτηριστικών με τους εξαιρούμενους λογαριασμούς που περιγράφονται στις περιπτώσεις α' έως στ' της ενότητας Γ του Τμήματος VIII του παραρτήματος Ι του παρόντος πληρούται, καθώς τα εν λόγω προϊόντα παρουσιάζουν όμοια στοιχεία με τα προϊόντα της περίπτωσης α' της αναφερόμενης ενότητας (συνταξιοδοτικός λογαριασμός που πληροί ορισμένες προϋποθέσεις). Στην περίπτωση των ομαδικών συνταξιοδοτικών προγραμμάτων δεν ικανοποιείται η προϋπόθεση ν) της περίπτωσης α', λόγος για τον οποίο απαιτήθηκε η συμπερίληψη αυτού του προϊόντος στον εθνικό κατάλογο Εξαιρούμενων Προϊόντων. Το 4^ο κριτήριο της μη σύγκρουσης του καθεστώτος αυτού του λογαριασμού ως Εξαιρούμενου Λογαριασμού με τους σκοπούς της οδηγίας ικανοποιείται, υπό την προϋπόθεση ότι η Ελλάδα εφαρμόζει τις απαιτούμενες διοικητικές

διαδικασίες, ώστε να διασφαλίζεται ότι ο λογαριασμός αυτός εξακολουθεί να αποτελεί προϊόν χαμηλού ρίσκου για την τέλεση της φοροδιαφυγής.

Επισημαίνεται ότι η περίπτωση γ' της παρ. 2 του άρθρ. 1 της Οδηγίας 2014/107/ΕΕ τροποποιεί την παρ. 5 του άρθρ. 8 της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ και αφορά στην αξιολόγηση της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εν συνεχεία, από το Συμβούλιο της ΕΕ. Ως εκ τούτου, δεν κρίνεται σκόπιμο να ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Σημειώνεται ότι, κατά την προβλεπόμενη διαδικασία αξιολόγησης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποβάλλει, εάν κριθεί αναγκαίο, πρόταση στο Συμβούλιο αναφορικά είτε με τις κατηγορίες και τις προϋποθέσεις της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών της παρ. 1 του άρθρ. 8 της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ (παρ. 1 του άρθρ. 9 του ν. 4170/2013) είτε με τα στοιχεία που αναφέρονται στη νέα παρ. 3 α του ίδιου άρθρου της Οδηγίας (νέα παρ. 1 περ. β) του άρθρου 9 του ν.4170/2023) είτε με όλες τις κατηγορίες της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών. Μεταξύ των προηγούμενων, μπορεί να περιληφθεί και η εξέταση του όρου της διαθεσιμότητας των πληροφοριών ο οποίος εξακολουθεί να ισχύει για τις κατηγορίες εισοδήματος και κεφαλαίου της προβλεπόμενης στην παρ. 1 του άρθρου 8 της Οδηγίας αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών (παρ. 1 περ. α) του άρθρου 9 του ν.4170/2013).

Το Συμβούλιο, βάσει της σχετικής πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκτιμά την ενίσχυση της λειτουργίας της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών, ώστε να προβλέπεται:

α) η διενέργεια αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών σε όλες τις κατηγορίες της παρ. 1 του άρθρου 8 για φορολογικές περιόδους από 1^{ης} Ιανουαρίου 2017 και έξης (αντί της κατ' ελάχιστον διενέργειας ανταλλαγής πληροφοριών σε τρεις από τις πέντε κατηγορίες, όπως προβλέπεται στην αρχική διάταξη της αντίστοιχης παραγράφου της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ),

β) η επέκταση του πεδίου της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών σε λοιπές κατηγορίες, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών για δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Τα μερίσματα και το κεφαλαιακό κέρδος, που προβλέπονταν στην αρχική διάταξη της αντίστοιχης παραγράφου της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ, καλύπτονται πλέον από την αυτόματη ανταλλαγή της νέας παρ. 3α της Οδηγίας, λόγος για τον οποίο δεν λαμβάνονται υπόψη αυτές οι κατηγορίες κατά τη διαδικασία επανεξέτασης της τροποποιημένης Οδηγίας από το Συμβούλιο.

Στην παρ. 8 του άρθρου 2 αντικαθίσταται η παράγραφος 7 του άρθρου 9 του ν.4170/2013, προκειμένου να δίδονται οι αναγκαίες εξουσιοδοτήσεις αφενός στον Υπουργό Οικονομικών για τον ορισμό των ειδικότερων μέτρων για τη

διασφάλιση της αποτελεσματικής και σύμφωνης εφαρμογής των κανόνων δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζονται από τα Δηλώνοντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα με βάση τους κανόνες που ορίζονται στο τμήμα ΙΧ του παραρτήματος Ι και αφετέρου στον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων για τον ορισμό των λοιπών τεχνικών θεμάτων εφαρμογής (πληροφοριακά μέσα, παροχή στατιστικών στοιχείων κ.α.) σχετικά με όλα τα είδη αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών. Επισημαίνεται ότι στον ισχύοντα Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας περιλαμβάνεται η γενική εξουσιοδότηση στο Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, προκειμένου να ορίζει με κανονιστικού περιεχομένου αποφάσεις του τις υποχρεώσεις των Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων για υποβολή στοιχείων στη Φορολογική Διοίκηση, καθώς τα στοιχεία αυτά υποβάλλονται για φορολογικούς σκοπούς.

Στην **παρ. 9** αποσαφηνίζεται ο χρόνος ισχύος των διατάξεων για την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών των περιπτώσεων α) και β) της παραγράφου του άρθρου 9 του ν.4170/2013.

Επί του άρθρου 3

Με τις παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 3 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, γίνονται νομοτεχνικές βελτιώσεις στις παρ. 3 και 4 του άρθρου 14 και στην παρ. 4 του άρθρου 20 του ν.4170/2013.

Με την παρ. 4 του ίδιου άρθρου τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 21 του ν.4170/2013, ώστε να αντανakλάται το κείμενο της παρ. 2 του άρθρου 21 της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ, όπως τροποποιείται με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας 2014/107/ΕΕ. Σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 21 της τροποποιημένης Οδηγίας, η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για κάθε ανάπτυξη του δικτύου CCN που απαιτείται, ώστε να είναι δυνατή η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και για τη διασφάλιση της ασφάλειας αυτού του δικτύου. Η ειδική μνεία στην ασφάλεια του δικτύου CCN αντικατοπτρίζει τη σπουδαιότητα που αποδίδεται πλέον στη διασφάλιση της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών και την αποτροπή περιστατικών παραβίασης των προσωπικών δεδομένων που διακινούνται μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών. Στο πλαίσιο αυτό οι αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Οικονομικών δυνάμει των διατάξεων του π.δ.111/2014 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών» είναι υπεύθυνες για κάθε ανάπτυξη των οικείων συστημάτων που απαιτούνται προκειμένου να είναι δυνατή η ανταλλαγή των πληροφοριών με τα άλλα κράτη μέλη της ΕΕ μέσω του δικτύου CCN καθώς και για τη διασφάλιση της ασφάλειας των συστημάτων αυτών. Επίσης, ορίζεται ότι οι υπεύθυνοι επεξεργασίας κατά το ειδοποιούν κάθε Δηλωτέο Πρόσωπο σε περίπτωση παραβίασης ασφάλειας που αφορά τα δεδομένα του, όταν η παραβίαση αυτή ενδέχεται να έχει αρνητικές επιπτώσεις στην προστασία των προσωπικών του δεδομένων ή του ιδιωτικού του βίου.

Με την παρ. 5 του ίδιου άρθρου, εισάγονται νέες παράγραφοι 2, 3 και 4 στο άρθρο 24 του ν. 4170/2013, με τις οποίες εισάγονται διατάξεις σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι οποίες έλκουν την καταγωγή τους από τις διατάξεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281 της 23.11.1995). Η εν λόγω οδηγία έχει ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία με τις διατάξεις του ν. 2472/1997 (Α' 50). Ειδικότερα, με τις νέες αυτές παραγράφους:

- ορίζονται τα Δηλώνοντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα της Ελλάδας και οι αρμόδιες ελληνικές αρχές ως «υπεύθυνοι επεξεργασίας», κατά την έννοια του άρθρου 2 περίπτωση ζ' του ν.2472/1997,
- εισάγεται η υποχρέωση των Δηλώνοντων Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων της Ελλάδας να παράσχουν ενημέρωση σε κάθε Δηλωτέο Πρόσωπο, στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του ν. 2472/1997,
- εισάγεται η υποχρέωση των Δηλώνοντων Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων της Ελλάδας να παράσχουν κάθε αναγκαία πληροφορία σε κάθε Δηλωτέο Πρόσωπο, εντός επαρκούς χρονικού διαστήματος και σε κάθε περίπτωση πριν από την υποβολή των πληροφοριών της νέας παρ. 1. περ. β) του άρθρου 9 του ν.4170/2013 από αυτά τα Ιδρύματα προς την αρμόδια ελληνική αρχή, στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του ν.2472/1997, ώστε το πρόσωπο να ασκήσει τα δικαιώματά του ως προς την προστασία των δεδομένων του,
- συνδέεται η περίοδος τήρησης των πληροφοριών με την επίτευξη των σκοπών της Οδηγίας, με ευθεία παραπομπή στις διατάξεις περί παραγραφής της φορολογικής νομοθεσίας.

Επί του άρθρου 4

Με το άρθρο 4 προσαρτώνται ως αναπόσπαστο μέρος του νόμου αυτού τα παραρτήματα Ι και ΙΙ της Οδηγίας, τα οποία αφορούν τους κανόνες υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας που υποχρεούνται να εφαρμόζουν τα Δηλώνοντα Ελληνικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα.

Επί του Παραρτήματος Ι

Το Παράρτημα αυτό αφορά τους κανόνες υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας που υποχρεούνται να εφαρμόσουν τα Δηλώνοντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα για τους σκοπούς του Κεφαλαίου Α' του παρόντος νόμου.

Πέραν των γενικών απαιτήσεων υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας (**Τμήματα Ι και ΙΙ**), το Παράρτημα Ι διακρίνει τους εφαρμοστέους κανόνες

δέουσας επιμέλειας αναλόγως του είδους του Δηλωτέου Λογαριασμού σε τέσσερις (4) κατηγορίες:

- α) δέουσα επιμέλεια για προϋπάρχοντες ατομικούς λογαριασμούς (**Τμήμα III**),
- β) δέουσα επιμέλεια για νέους ατομικούς λογαριασμούς (**Τμήμα IV**),
- γ) δέουσα επιμέλεια για προϋπάρχοντες λογαριασμούς οντοτήτων (**Τμήμα V**),
- δ) δέουσα επιμέλεια για νέους λογαριασμούς οντοτήτων (**Τμήμα VI**).

Στο **Τμήμα VII** του Παραρτήματος θεσπίζονται ειδικοί κανόνες δέουσας επιμέλειας, ενώ το **Τμήμα VIII** περιλαμβάνει το σύνολο των ειδικών ορισμών που απαιτούνται για την εφαρμογή της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών της νέας παρ. 1.β. του άρθρου 9 του ν.4170/2013.

Το **Τμήμα IX** αφορά τη γενική υποχρέωση της Ελλάδας ή άλλου κράτους μέλους να διασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας, με ειδική μνεία σε συγκεκριμένους κανόνες / διαδικασίες / διατάξεις. Μεταξύ των προηγούμενων περιλαμβάνεται αντικαταχρηστικός κανόνας, ώστε να αποφεύγονται πρακτικές που αποσκοπούν στην καταστρατήγηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/107/ΕΕ.

Επί του Παραρτήματος II

Με το εν λόγω Παράρτημα ενσωματώνεται στην εσωτερική νομοθεσία το αντίστοιχο Παράρτημα της Οδηγίας 2014/107/ΕΕ, το οποίο εισάγει στην ενωσιακή έννομη τάξη ορισμένα, στοιχειώδη για την αποτελεσματική και ομοιόμορφη εφαρμογή της αυτόματης ανταλλαγής χρηματοοικονομικών πληροφοριών, σχόλια του Κοινού Προτύπου Αναφοράς του ΟΟΣΑ. Ειδικότερα:

Με την παρ. 1 του Παραρτήματος II εισάγεται διευκρίνιση επί της έννοιας της «αλλαγής των περιστάσεων», που διατρέχει τους κανόνες δέουσας επιμέλειας του Παραρτήματος I και η διαπίστωση της οποίας είναι καθοριστική για την ορθή μεταχείριση του Δηλωτέου Προσώπου. Το κείμενο της παραγράφου μεταφέρεται αυτούσιο από τα αντίστοιχα σχόλια του ΟΟΣΑ (βλ. σχόλια ΟΟΣΑ επί του Κοινού Προτύπου Αναφοράς, Ενότητα III, παράγραφοι 13 και 17).

Με την παρ. 2 του Παραρτήματος II εισάγεται η δυνατότητα του Δηλούντος Ελληνικού Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος να βασιστεί μόνον στην αυτοπιστοποίηση του δικαιούχου λογαριασμού ή του ελέγχοντος προσώπου, για το σκοπό του προσδιορισμού του καθεστώτος ενός ελέγχοντος προσώπου μίας παθητικής ΜΧΟ. Το κείμενο της παραγράφου μεταφέρεται αυτούσιο από

το αντίστοιχο σχόλιο του ΟΟΣΑ (βλ. σχόλια ΟΟΣΑ επί του Κοινού Προτύπου Αναφοράς, Ενότητα VI, παράγραφος 20).

Με την παρ. 3 εισάγονται συμπληρωματικοί κανόνες ως προς τον προσδιορισμό της «κατοικίας» του Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, έννοιας καθοριστικής για τον προσδιορισμό του ως Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας. Ειδικότερα, εισάγεται κανόνας ως προς την υποχρέωση υποβολής στοιχείων και την τήρηση κανόνων δέουσας επιμέλειας στην περίπτωση καταπιστεύματος που ενεργεί ως χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, καθώς επίσης και ως προς τη μεταχείριση χρηματοπιστωτικού ιδρύματος (άλλου από το καταπίστευμα) που δεν έχει φορολογική κατοικία ή έχει κατοικία σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη. Το κείμενο της παραγράφου μεταφέρεται αυτούσιο από το αντίστοιχο σχόλιο του ΟΟΣΑ (βλ. σχόλια ΟΟΣΑ επί του Κοινού Προτύπου Αναφοράς, Ενότητα VIII, παράγραφοι 4 και 5).

Με την παρ. 4 ενσωματώνεται στο παρόν Παράρτημα το σχόλιο ΟΟΣΑ, σχετικά με την έννοια της «τήρησης» ενός χρηματοοικονομικού λογαριασμού από ένα Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα (βλ. σχόλια ΟΟΣΑ επί του Κοινού Προτύπου Αναφοράς, Ενότητα VIII, παράγραφος 62). Το κείμενο της παραγράφου μεταφέρεται αυτούσιο από το αντίστοιχο σχόλιο του ΟΟΣΑ. Η έννοια της τήρησης ενός λογαριασμού είναι καθοριστική για τον προσδιορισμό του δηλούντος χρηματοοικονομικού λογαριασμού, σχετικά με τον οποίο θα υποβάλλονται πληροφορίες στην αρμόδια αρχή του Υπουργείου Οικονομικών.

Με την παρ. 5 θεσπίζεται ειδικός κανόνας, σύμφωνα με τον οποίο είναι δυνατή η μη υπαγωγή ενός καταπιστεύματος που είναι παθητική ΜΧΟ στον ορισμό του «παρόμοιου νομικού μορφώματος» προς τις προσωπικές εταιρείες ή τις ετερόρρυθμες εταιρείες, δυνάμει της παρ.3 της ενότητας Δ του τμήματος VIII του Παραρτήματος Ι του παρόντος νόμου. Ως «παρόμοιο νομικό μόνωωμα» προς τις προσωπικές εταιρείες ή τις ετερόρρυθμες εταιρείες, το καταπίστευμα που είναι παθητική ΜΧΟ λογίζεται ως έχον την κατοικία του στη δικαιοδοσία όπου βρίσκεται ο τόπος άσκησης της πραγματικής του διοίκησης. Σημειώνεται ότι, στην περίπτωση ενός καταπιστεύματος που είναι παθητική ΜΧΟ υφίσταται υποχρέωση υποβολής στοιχείων για τυχόν ελέγχοντα πρόσωπα αυτού που προσδιορίζονται ως «Δηλωτέα Πρόσωπα», ενώ ο όρος «ελέγχοντα πρόσωπα» σε αυτήν την περίπτωση είναι ιδιαίτερος ευρύς. Καθώς υφίσταται κίνδυνος υποβολής διπλής υποβολής στοιχείων σχετικών με το καταπίστευμα, δίδεται η δυνατότητα το εν λόγω καταπίστευμα να μη λογιστεί ως «παρόμοιο νομικό μόνωωμα» και ως εκ τούτου, να μην έχει υποχρέωση υποβολής στοιχείων, τα οποία βεβαίως υποβάλλονται κατά την αναφορά των ελεγχόντων το καταπίστευμα προσώπων.

Το κείμενο της παραγράφου μεταφέρεται αυτούσιο από το αντίστοιχο σχόλιο ΟΟΣΑ (βλ. σχόλιο ΟΟΣΑ επί του Κοινού Προτύπου Αναφοράς, Ενότητα VIII, παράγραφος 108).

Με την παρ. 6 ενσωματώνεται στο παρόν Παράρτημα το σχόλιο ΟΟΣΑ αναφορικά με την έννοια της «διεύθυνσης του κεντρικού γραφείου της Οντότητας» (βλ. σχόλιο ΟΟΣΑ επί του Κοινού Προτύπου Αναφοράς, Ενότητα VIII, παράγραφος 153). Το εν λόγω στοιχείο περιλαμβάνεται – μεταξύ άλλων – στα αποδεικτικά έγγραφα που απαιτούνται για την εφαρμογή των κανόνων δέουσας επιμέλειας στην περίπτωση οντοτήτων, όπως ορίζονται στο Παράρτημα Ι του παρόντος νόμου και είναι καθοριστικό για τον προσδιορισμό μίας οντότητας ως εμπίπτουσας στο πεδίο εφαρμογής του. Στην εν λόγω παράγραφο ορίζεται ότι η διεύθυνση του κεντρικού γραφείου της οντότητας είναι συνήθως ο τόπος όπου ασκείται η πραγματική διοίκησή της.

Κεφάλαιο Β' (Άρθρα 5 – 7)

Β.1. Γενικό Μέρος Β' Κεφαλαίου

1) Με τις διατάξεις του ν.3312/2005 είχε ενσωματωθεί στην ελληνική έννομη τάξη η οδηγία 2003/48/ΕΚ, που εφαρμόζεται στη χώρα μας και στα άλλα κράτη μέλη από την 1^η Ιουλίου 2005. Η απόφαση να ανταλλάσσονται οι πληροφορίες για φορολογικούς σκοπούς σε όσο το δυνατόν ευρύτερη βάση, για τα υπό μορφή τόκων εισοδήματα από αποταμιεύσεις που καταβάλλονται σε ένα κράτος μέλος, σε πραγματικούς δικαιούχους που είναι φυσικά πρόσωπα που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος αποτελώντας αντικείμενο πραγματικής φορολόγησης στο τελευταίο, δηλαδή στο κράτος μέλος κατοικίας των φυσικών προσώπων, είχε ληφθεί στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 20^{ης} Ιουνίου 2000, με σκοπό την εξάλειψη τις των στρεβλώσεων στις κινήσεις κεφαλαίων μεταξύ κρατών μελών που δεν συμβιβάζονταν με την εσωτερική αγορά.

2) Μετά από δέκα (10) έτη εφαρμογής του παραπάνω πλαισίου, και δεδομένης της προτεραιότητας που δόθηκε σε παγκόσμιο και ενωσιακό επίπεδο για την αντιμετώπιση της διασυννοριακής φορολογικής απάτης και φοροδιαφυγής κρίθηκε αναγκαία η επικαιροποίηση του κανονιστικού πλαισίου για την ανταλλαγή των πληροφοριών σε ενωσιακό επίπεδο σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο σημείο Α.1. της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης, βάσει της απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 22 Μαΐου 2013 -εκφράζοντας την ικανοποίησή του για τις προσπάθειες που καταβάλλονται σε επίπεδο G8, G20 και ΟΟΣΑ, ώστε να αναπτυχθεί το παγκόσμιο κοινό πρότυπο για την αυτόματη ανταλλαγή χρηματοοικονομικών πληροφοριών σε φορολογικά θέματα.

3) Όπως αναλύθηκε στο Α.1. σημείο της παρούσας η οδηγία 2011/16/ΕΕ του Συμβουλίου, που ενσωματώθηκε με τις διατάξεις του ν.4170/2013, προβλέπει την υποχρεωτική ανταλλαγή ορισμένων πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών. Η ανάγκη για σταδιακή επέκταση του πεδίου εφαρμογής της σε νέες κατηγορίες εισοδήματος και κεφαλαίου, και με απώτερο στόχο την συνεκτική, συνετή και ολοκληρωμένη προσέγγιση ανά την Ένωση αναφορικά με την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών, οδήγησε το Συμβούλιο στις 9 Δεκεμβρίου 2014 να εκδώσει την οδηγία 2014/107/ΕΕ, που τροποποίησε την οδηγία 2011/16/ΕΕ, με σκοπό να επεκταθεί η υποχρεωτική αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών σε περισσότερες πηγές εισοδήματος με εργαλείο το παγκόσμιο πρότυπο που δημοσίευσε το Συμβούλιο του ΟΟΣΑ τον Ιούλιο του 2014.

4) Με την οδηγία 2014/107/ΕΕ, που ενσωματώνεται με το Α' Κεφάλαιο του προτεινόμενου νομοσχεδίου, η οποία έχει ευρύτερο πεδίο εφαρμογής από εκείνο της οδηγίας 2003/48/ΕΚ προβλέπεται ότι σε περίπτωση αλληλοεπικάλυψης των πεδίων εφαρμογής, υπερισχύει η ευρύτερη της ειδικότερης, ήτοι η οδηγία 2014/107/ΕΕ. Παρόλα αυτά εξακολουθούν να υπάρχουν και ορισμένες περιπτώσεις που εφαρμόζεται μόνο η οδηγία 2003/48/ΕΚ λόγω των μικρών διαφορών μεταξύ των δύο οδηγιών αλλά και των διαφορετικών ειδικών εξαιρέσεων. Σε περίπτωση που εφαρμόζονταν παράλληλα και τα δύο ως άνω πλαίσια θα συντηρούνταν δύο πρότυπα ανταλλαγής πληροφοριών εντός της Ένωσης, προκαλώντας αφενός, εκ των πραγμάτων εύλογη σύγχυση για τα πεδία εφαρμογής, αφετέρου ένα αξιοσημείωτο διοικητικό κόστος.

5) Με βάση και τα παραπάνω το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε το Συμβούλιο στις 21 Μαρτίου 2014 να διασφαλίσει ότι η σχετική νομοθεσία της Ένωσης είναι πλήρως εναρμονισμένη με το νέο ενιαίο πρότυπο αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών που αναπτύχθηκε από τον ΟΟΣΑ. Επιπλέον, κάλεσε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατά την έκδοση της οδηγίας 2014/107/ΕΕ να υποβάλει πρόταση για την κατάργηση της οδηγίας 2003/48/ΕΚ και να συντονίσει την ημερομηνία κατάργησής της με την ημερομηνία εφαρμογής της οδηγίας 2014/107/ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη την παρέκκλιση που προβλέπεται για την Αυστρία, για την οποία θα συνεχίσουν για ένα ακόμη έτος να εφαρμόζονται οι διατάξεις της οδηγίας 2003/48/ΕΚ. Με βάση τη θέση του Συμβουλίου, πλην της ανωτέρω παρέκκλισης για την Αυστρία, η κατάργηση της οδηγίας 2003/48/ΕΚ είναι επιβεβλημένη για να αποφευχθεί η διπλή υποχρέωση ανταλλαγής πληροφοριών κατά την έννοια της οδηγίας 2003/48/ΕΚ, και για να εξοικονομηθούν πόροι τόσο για τις φορολογικές αρχές όσο και για τους οικονομικούς φορείς.

6) Σύμφωνα με την οδηγία 2014/48/ΕΕ του Συμβουλίου, της 24ης Μαρτίου 2014, για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/48/ΕΚ για την φορολόγηση των υπό μορφή τόκων εισοδημάτων από αποταμιεύσεις (ΕΕ L 111 της 15.4.2014, σελ.50) τα κράτη μέλη θα έπρεπε να θέσουν σε ισχύ έως την 1.1. 2016 τις

αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για τη συμμόρφωσή τους με την εν λόγω οδηγία με ημερομηνία έναρξης ισχύος αυτών των διατάξεων την 1.1.2017. Με την κατάργηση της οδηγίας 2003/48/EK από 1.1.2016 σύμφωνα με τη νεότερη απόφαση του Συμβουλίου, εκλείπει ο λόγος ενσωμάτωσης στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών της οδηγίας 2014/48/EE.

7) Συνεπώς, για τη διασφάλιση της αδιάλειπτης συνέχισης της αυτόματης κοινοποίησης πληροφοριών όσον αφορά τους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς, είναι σκόπιμο η ημέρα έναρξης εφαρμογής της κατάργησης της οδηγίας 2003/48/EK να αντιστοιχεί με την ημερομηνία εφαρμογής των μέτρων που ορίζονται στην οδηγία 2014/107/EE. Επιπλέον, παρά την κατάργηση της οδηγίας 2003/48/EK είναι σκόπιμο οι πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τους οικονομικούς φορείς, τους φορείς πληρωμής και τα κράτη μέλη πριν την ημερομηνία κατάργησής της, δηλαδή πριν από την 1.1.2016, να εξετάζονται και να διαβιβάζονται όπως είχε αρχικά προβλεφθεί και να εκπληρώνονται οι υποχρεώσεις που είχαν προκύψει πριν από την ημερομηνία αυτή.

8) Αναφορικά με την παρακράτηση φόρου στην πηγή που επιβάλλεται κατά την μεταβατική περίοδο που αναφέρεται στην οδηγία 2003/48/EK, τα κράτη μέλη οφείλουν να προστατεύσουν τα κεκτημένα δικαιώματα των πραγματικών δικαιούχων των υπό μορφή τόκων εισοδημάτων από αποταμιεύσεις, δηλαδή να συνεχίσουν να χορηγούν πιστώσεις ή να προβαίνουν σε επιστροφές, και να εκδίδουν πιστοποιητικά κατόπιν αιτήσεως που θα επιτρέπουν στους πραγματικούς δικαιούχους των υπό μορφή τόκων εισοδημάτων από αποταμιεύσεις να εξασφαλίζουν ότι δεν θα επιβάλλεται παρακράτηση φόρου στην πηγή για τα παραπάνω εισοδήματα στο κράτος μέλος πηγής αυτών των εισοδημάτων.

9) Στο πλαίσιο των ανωτέρω επισημαίνεται ότι, λόγω διαρθρωτικών διαφορών έχει επιτραπεί μόνο στην Αυστρία παρέκκλιση σχετικά με το χρόνο έναρξης εφαρμογής των διατάξεων της οδηγίας 2014/107/EE, η οποία της παρέχει ρητώς τη δυνατότητα να εφαρμόσει την οδηγία 2014/107/EE ένα έτος αργότερα εν συγκρίσει με τα υπόλοιπα κράτη μέλη, δηλαδή από 1^{ης} Ιανουαρίου 2017 αντί της 1^{ης} Ιανουαρίου 2016. Ωστόσο, κατά την έκδοση της οδηγίας 2014/107/EE, η Αυστρία ανακοίνωσε ότι δεν θα κάνει πλήρη χρήση της παρέκκλισης, αλλά αντίθετα θα ανταλλάσσει πληροφορίες έως τον Σεπτέμβριο του 2017 σε περιορισμένο αριθμό λογαριασμών, διατηρώντας ταυτόχρονα την παρέκκλιση σε άλλες περιπτώσεις. Ως εκ τούτου κμε την οδηγία (EE) 2015/2060 ορίζεται ειδικά ότι η Αυστρία, καθώς και οι οικονομικοί φορείς και φορείς πληρωμής που είναι εγκατεστημένοι στο εν λόγω κράτος μέλος, θα συνεχίσουν να εφαρμόζουν την οδηγία 2003/48/EK, κατά την περίοδο της παρέκκλισης, με εξαίρεση τους λογαριασμούς στους οποίους η Αυστρία θα εφαρμόσει την οδηγία 2014/107/EE.

10) Η οδηγία (ΕΕ) 2015/2060 που ενσωματώνεται με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που προβλέπονται ιδίως στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, χωρίς καμία διάταξη της υπό ενσωμάτωση οδηγίας να περιορίζει ή να εξαλείφει τα δικαιώματα αυτά.

11) Δεδομένου ότι ο σκοπός της υπό ενσωμάτωση με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου οδηγίας, (δηλαδή η κατάργηση της οδηγίας 2003/48/ΕΚ με τις προσωρινές εξαιρέσεις που απαιτούνται για την προστασία των κεκτημένων δικαιωμάτων) με βάση την παρέκκλιση που παρασχέθηκε στην Αυστρία, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς μεμονωμένα από τα κράτη μέλη, μπορεί όμως, για λόγους ομοιομορφίας και αποτελεσματικότητας, να επιτευχθεί καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας δυνάμει του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της αναλογικότητας, εφόσον δεν υπερβαίνει ό,τι είναι αναγκαίο για την επίτευξη του στόχου αυτού.

B.2. Ειδικότερα επί του άρθρου 5

Με τις διατάξεις του προτεινόμενου άρθρου ενσωματώνεται το άρθρο 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2060, προκειμένου να προσδιοριστεί ειδικότερα, αφενός, το πλαίσιο των υποχρεώσεων της χώρας μας (που ισχύουν βάσει της οδηγίας και για τα άλλα πλην Αυστρίας κράτη μέλη) καθώς και των οικονομικών φορέων και φορέων πληρωμής που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα, και αφετέρου το πλαίσιο των εξαιρέσεων που θα εφαρμοστούν από την Αυστρία καθώς και τους οικονομικούς φορείς και φορείς πληρωμής της. Καθώς οι διατάξεις αυτές περιέχουν μεταβατικές ή καταργούμενες διατάξεις του ν.3312/2005, κρίθηκε σκόπιμο να ενταχθούν με τροποποίηση στον ίδιο νόμο.

Με την προτεινόμενη **εσωτερική παρ. 1 του άρθρου 5**, με το οποίο προστίθεται νέο άρθρο 13 Α στο τέλος του δεύτερου κεφαλαίου του ν.3312/2005, ορίζεται η κατάργηση από 1.1.2016 της οδηγίας 2003/48/ΕΚ, όπως έχει ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία με τις διατάξεις των άρθρων 3 έως και 13 του δεύτερου Κεφαλαίου του ν.3312/2005 με την επιφύλαξη των επόμενων παραγράφων του ίδιου άρθρου.

Με την προτεινόμενη **εσωτερική παρ. 2 του άρθρου 5**, προβλέπεται ότι οι οριζόμενες στην ίδια παράγραφο υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις των άρθρων 3 έως και 13 του ν.3312/2005 εξακολουθούν να εφαρμόζονται με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 σχετικά με το εύρος των υποχρεώσεων της Αυστρίας προς την Ελλάδα και τα άλλα κράτη μέλη. Συγκεκριμένα συνεχίζουν να είναι σε ισχύ οι ακόλουθες υποχρεώσεις:

α. Μέχρι 5.10.2016 ή μέχρι την εκπλήρωσή τους, οι υποχρεώσεις των αρμόδιων ελληνικών αρχών και των οικονομικών φορέων που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα, δηλαδή οι υποχρεώσεις για κοινοποίηση των πληροφοριών που αφορούν φορείς της αλλοδαπής στους οποίους καταβάλλονται τόκοι στην Ελλάδα δυνάμει του άρθρου 4 παρ.2 περ. β) τελευταίο εδάφιο.

β. Μέχρι 5.10.2016 ή μέχρι την εκπλήρωσή τους, οι υποχρεώσεις των φορέων πληρωμής δυνάμει του άρθρου 7 σχετικά με την υποβολή των στοιχείων των πραγματικών δικαιούχων των τόκων που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος και εκείνες των αρμοδίων ελληνικών αρχών δυνάμει του άρθρου 8 για τη γνωστοποίηση των παραπάνω πληροφοριών στην αρμόδια αρχή του άλλου κράτους μέλους.

γ. Μέχρι 31.12.2016, οι υποχρεώσεις της Ελλάδας ως κράτους της φορολογικής κατοικίας των πραγματικών δικαιούχων και των αρμοδίων ελληνικών αρχών για χορήγηση του πιστοποιητικού φορολογικής κατοικίας δυνάμει του άρθρου 10 παρ. 4.

δ. Μέχρι την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών, οι υποχρεώσεις της Ελλάδας ως κράτους της φορολογικής κατοικίας των πραγματικών δικαιούχων και των αρμοδίων ελληνικών αρχών για τη σχετική πίστωση φόρου δυνάμει του άρθρου 10 παρ.1 έως και 3, όσον αφορά την παρακράτηση του φόρου στην πηγή κατά το 2016 και τα προηγούμενα έτη.

Με την προτεινόμενη **εσωτερική παρ. 3 του άρθρου 5** προβλέπεται ότι η οδηγία 2003/48/EK, όπως ισχύει, εξακολουθεί να ισχύει για την Αυστρία μέχρι 31.12.2016, με εξαίρεση τα ακόλουθα:

α) Μέχρι 30.6.2017 ή μέχρι την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών, ισχύουν οι υποχρεώσεις της Αυστρίας και οι υποκείμενες υποχρεώσεις των φορέων πληρωμής και των οικονομικών φορέων της για παρακράτηση του φόρου στην πηγή και για απόδοση του 75% των εσόδων στο κράτος μέλος κατοικίας του πραγματικού δικαιούχου των τόκων, δυνάμει του άρθρου 12 της οδηγίας 2003/48/EK. Είναι προφανές ότι η Ελλάδα συγκαταλέγεται στα κράτη μέλη στα οποία κατανέμονται τα παραπάνω έσοδα από την Αυστρία.

β) Μέχρι 30.6.2017 ή μέχρι την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών, ισχύουν οι υποχρεώσεις της Αυστρίας και των οικονομικών φορέων της για κοινοποίηση των πληροφοριών για φορείς της αλλοδαπής στους οποίους καταβάλλονται τόκοι στην Αυστρία, δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο της οδηγίας 2003/48/EK.

γ) Μέχρι 30.6.2017 ή μέχρι την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών, ισχύουν οι υποχρεώσεις της Αυστρίας και οι υποκείμενες υποχρεώσεις των φορέων

πληρωμής που προκύπτουν άμεσα ή έμμεσα από τις διαδικασίες που αναφέρονται στο άρθρο 13 της οδηγίας 2003/48/EK, δηλαδή η διαδικασία που (α) παρέχει τη δυνατότητα στον πραγματικό δικαιούχο των τόκων να εξουσιοδοτήσει ρητά το φορέα πληρωμής στην Αυστρία να κοινοποιήσει πληροφορίες στο άλλο κράτος μέλος που έχει τη φορολογική του κατοικία ή (β) διασφαλίζει ότι δεν διενεργείται παρακράτηση του φόρου στην πηγή αν ο πραγματικός δικαιούχος των τόκων υποβάλλει στο φορέα πληρωμής στην Αυστρία πιστοποιητικό που του χορηγεί η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους κατοικίας του.

Στη συνέχεια ορίζεται ότι κατά παρέκκλιση από τις παραπάνω προβλέψεις, η οδηγία 2003/48/EK, όπως ισχύει, δεν εφαρμόζεται μετά την 1η Οκτωβρίου 2016 για τόκους, εφόσον αφορά χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς για τους οποίους έχουν εκπληρωθεί οι υποχρεώσεις υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα I και II της οδηγίας 2011/16/ΕΕ, και για τους οποίους η Αυστρία κοινοποίησε στο πλαίσιο της αυτόματης ανταλλαγής τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 3α) της οδηγίας 2011/16/ΕΕ εντός της προθεσμίας που καθορίζεται στο άρθρο 8 παράγραφος 6 στοιχείο β) της οδηγίας 2011/16/ΕΕ.

Επί του άρθρου 6

Με το άρθρο αυτό ορίζεται η μη εφαρμογή κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης κατά το μέρος που αντίκειται στις διατάξεις των άρθρων 1 έως και 4 του σχεδίου νόμου στις οποίες περιλαμβάνονται και οι υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας για τους σκοπούς εφαρμογής του νόμου αυτού.

Επί του άρθρου 7

Με το ακροτελεύτιο άρθρο του παρόντος νόμου ορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος για τα άρθρα 1 έως 6 του παρόντος νόμου.

Μέρος Δεύτερο (Άρθρο 8)

«Ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο των Οδηγιών 2014/86/ΕΕ και 2015/121/ΕΕ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τις οποίες τροποποιείται η Οδηγία 2011/96/ΕΕ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με το κοινό φορολογικό καθεστώς, το οποίο ισχύει για τις μητρικές και τις θυγατρικές εταιρείες διαφορετικών κρατών - μελών».

Επί του άρθρου 8

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ενσωματώνεται στο εθνικό δίκαιο το περιεχόμενο των διατάξεων των υπ' αριθ. 2014/86/ΕΕ (L. 219/25.7.2014) και 2015/121/ΕΕ (L. 21/28.1.2015) Οδηγιών του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τις οποίες τροποποιείται η υπ' αριθ. 2011/96/ΕΕ Οδηγία του

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (L. 345/29.12.2011), σχετικά με το κοινό φορολογικό καθεστώς το οποίο ισχύει για τις μητρικές και τις θυγατρικές εταιρείες διαφορετικών κρατών μελών.

Συγκεκριμένα, με τις διατάξεις της παραγράφου 1 ενσωματώνεται στο εσωτερικό δίκαιο το μέρος της Οδηγίας 2014/86/ΕΕ του Συμβουλίου της 8ης Ιουλίου 2014 αναφορικά με τη φορολογική μεταχείριση των υβριδικών δανείων μεταξύ συνδεδεμένων επιχειρήσεων (profit participating loans) με σκοπό την αποφυγή καταστάσεων διπλής μη φορολόγησης διανεμόμενων κερδών μεταξύ των κρατών μελών.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού ενσωματώνεται στο εσωτερικό δίκαιο το περιεχόμενο των διατάξεων της υπ' αριθ. 2015/121/ΕΕ Οδηγίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 27ης Ιανουαρίου 2015, σχετικά με την υιοθέτηση γενικού κανόνα απαγόρευσης των καταχρήσεων, όσον αφορά στην Οδηγία σχετικά με το κοινό φορολογικό καθεστώς το οποίο ισχύει για τις μητρικές και τις θυγατρικές εταιρείες διαφορετικών κρατών μελών (2011/96/ΕΕ), ως αντίβαρο των πρακτικών του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού και την αποτροπή των καταχρήσεων της εν λόγω Οδηγίας.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 ενσωματώνεται στο εσωτερικό δίκαιο το μέρος της Οδηγίας 2014/86/ΕΕ του Συμβουλίου της 8ης Ιουλίου 2014 αναφορικά με την τροποποίηση του Παραρτήματος Ι Μέρος Α (Πίνακας των εταιρειών που υπάγονται στις διατάξεις της Οδηγίας Μητρικών - Θυγατρικών), ώστε να περιληφθούν και άλλες μορφές εταιρειών που υπόκεινται σε φόρο εταιρειών και ειδικότερα εταιρείες του πολωνικού και ρουμάνικου δικαίου.

Μέρος Τρίτο (Άρθρο 9)

«Ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας 2013/61/ΕΕ του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για την τροποποίηση των οδηγιών 2006/112/ΕΚ και 2008/118/ΕΚ όσον αφορά τις γαλλικές εξόχως απόκεντρες περιοχές, και ιδίως τη Μαγιότ - Τροποποίηση του Παραρτήματος ΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000)».

Επί του άρθρου 9

Με το άρθρο 9 αντικαθίσταται το Παράρτημα ΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ (Ν. 2859/2000, ΦΕΚ 248 Α') περί του πεδίου εδαφικής εφαρμογής του φόρου προστιθεμένης αξίας, με σκοπό να ενσωματωθεί στο εθνικό μας δίκαιο το άρθρο 1 της οδηγίας αριθ. 2013/61/ΕΕ του Συμβουλίου, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 6 της οδηγίας ΦΠΑ αριθ. 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, σύμφωνα με το οποίο η Μαγιότ, η οποία κατέστη εξόχως απόκεντρη περιοχή της Γαλλίας κατά την έννοια του άρθρου 349 της ΣΛΕΕ με την απόφαση 2012/419/ΕΕ του Ευρ. Κοινοβουλίου, δεν εμπίπτει στο πεδίο

εφαρμογής της οδηγίας ΦΠΑ. Επιπλέον τροποποιείται το Παράρτημα II του Κώδικα ΦΠΑ προκειμένου να εναρμονιστεί με τις διατάξεις των άρθρων 5, 6 και 7 της οδηγίας ΦΠΑ. Με την προτεινόμενη τροποποίηση του Παραρτήματος II τα αγγλονορμανδικά νησιά συμπεριλαμβάνονται πλέον στην περίπτωση β' της παραγράφου 2 του παραρτήματος II Του Κώδικα ΦΠΑ και το άρθρο 61 τροποποιείται ανάλογα.

Επί του άρθρου 10

Με το άρθρο 10 ορίζεται ότι η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει από την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις αυτού.

23

Αθήνα 15/3/2016

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ



ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ



ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ



ΤΡΥΦΩΝ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ